

متن پرسش

با سلام خدمت استاد گرامی: سوال اول: آیا حدیث زیر مراحل کسب علم را بیان کرده؟ یعنی برای کسب علم مرحله اول بصیرت، مرحله بعد فهم طی شود تا به علم برسیم. عنه علیه السلام: مَنْ اعْتَبَرَ أَبْصَرَ، وَ مَنْ أَبْصَرَ فَفَهِمَ، وَ مَنْ فَهِمَ عَلِمَ (نهج البلاغه: الحکمة ۲۰۸). سوال دوم: با توجه به اینکه بیان فرمودید علم حصولی (از طریق عقل) و علم حضوری (از طریق قلب) داریم می توانیم بگوییم که بصیرت، فهم و علم قلبی داریم که نوع اش با بصیرت، فهم، و علم عقلی متفاوت و حس دیگری است. مثل مثالی که همیشه می گوئید دانستن آب کار عقل و سیراب شدن با آب مثل کار قلب است. با آنکه یک جایی فرمودید دریافتهای قلبی بعضاً قابل بیان نیستند ولی با این حال می شود برای بصیرت عقلی و قلبی مثالی زد یا فهم عقلی با فهم قلبی و در نهایت علم عقلی و علم قلبی مثالی آورد. سوال سوم: در دعای حافظه «سُبْحَانَ مَنْ لَا يَعْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ سُبْحَانَ مَنْ لَا يَأْخُذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِالْأُلُوانِ الْعَذَابِ سُبْحَانَ الرَّؤُوفِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَ بَصْرًا وَ فَهْمًا وَ عِلْمًا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». رابطه «اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَ بَصْرًا وَ فَهْمًا وَ عِلْمًا» با تقویت حافظه چیست؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱. هرکس مثلاً از سرنوشت صدام عبرت بگیرد، نسبت به قواعد عالم بصیر می شود و چنین انسانی اهل فهم است و فهم، خود انسان را نسبت به قواعد عالم، عالم می کند. ۲. در هر حال آنچه انسان از طریق قلب احساس می کند را می تواند با اشاره برای دیگران متذکر شود. ۳. بحث حافظه این جا، به آن معنا است که خداوند کمک می کند تا به آنچه ایمان داریم برایمان بماند چون در این دعا می خواهید خداوند در قلب شما نور و بصر و فهم و علم ایجاد کند. موفق باشید